

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

Sedmi razred

Školska godina: 2011. / 2012.

Srijeda, 7. ožujka 2012.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

54	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

- 1. Zadatke rješavate 60 minuta.**
- 2. Pišete plavom ili crnom kemijskom olovkom.**
- 3. Odgovore u testu upisujete na za to predviđena mjesta.**
- 4. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.**
- 5. Osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišite izvorno.**
- 6. Zadatci s kratkim slobodnim odgovorom na kraju testa rješavaju se uz pomoć koncepta: nakon formuliranja konačnog odgovora na konceptu, odgovor se prepisuje u test. Jednom upisan odgovor ne može se prepravljati. Konačan odgovor upisuje se u test čitkim pisanim slovima, a osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišu se izvorno. Učenik je dužan predati u koverti uz test i koncept.**

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Kako se zove vladar koji je 1848. godine stupio na habsburško prijestolje?

1	
---	--

- A. Josip II.
- B. Fridrik II.
- C. Franjo Josip I.
- D. Franjo I.

2. Kojim se izumom proslavio James Watt?

1	
---	--

- A. parnim strojem
- B. električnom žaruljom
- C. dinamitom
- D. telefonom

3. Koje godine je potonuo najveći parobrod na svijetu Titanic?

1	
---	--

- A. 1913.
- B. 1910.
- C. 1912.
- D. 1911.

4. U kojem gradu se nalazi građevina prikazana na slici?

1	
---	--

- A. Milanu
- B. Parizu
- C. Londonu
- D. Rimu

5. Kako se zove teritorij Hrvatske označen kosim crtama na karti?

- A. Banska Hrvatska
- B. Vojna krajina
- C. Austrijska uprava
- D. Mađarska uprava

1

6. Kako se zove austrijski časnik na slici koji je bio hrvatski ban od 1848. do 1859. godine?

1

- A. Josip Šokčević
- B. Josip Jelačić
- C. Josip Juraj Strossmayer
- D. Ivan Mažuranić

II. U sljedećim zadatcima kronološki poredajte navedene pojmove, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

7. Kronološki poredajte navedene događaje.

2	
---	--

- A. _____ Bitka kod Saratoge
- B. _____ Juriš na Bastille
- C. _____ Bitka kod Leipziga
- D. _____ Ukinuta Mletačka Republika
- E. _____ Bitka kod Trafalgara

8. Kronološki poredajte navedene događaje.

2	
---	--

- A. _____ Hrvatski sabor predao dio svojih ovlasti ugarskoj vladu
- B. _____ Uveden mađarski jezik kao obvezatan u škole u Hrvatskoj
- C. _____ „Srpanjske žrtve“ u Zagrebu
- D. _____ Hrvatski sabor proglašio službenim hrvatski jezik
- E. _____ Francuzi ušli u Dubrovnik

9. Kronološki poredajte navedene institucije ili dokumente prema njihovu nastanku.

2	
---	--

- A. _____ Hrvatska pragmatička sankcija
- B. _____ Patent o vjerskoj toleranciji
- C. _____ Hrvatsko kraljevsko vijeće
- D. _____ Kraljevska akademija u Zagrebu
- E. _____ Zahtijevanja naroda

III. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmove nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Pridružite događaju odgovarajuću godinu.

3	
---	--

1. _____ Sveta alijansa	A. 1804.
2. _____ Deklaracija neovisnosti	B. 1789.
3. _____ Sueski kanal	C. 1871.
4. _____ Ujedinjenje Njemačke	D. 1815.
5. _____ Napoleon okrunjen za cara	E. 1776.
	F. 1869.
	G. 1791.

11. Povežite važna otkrića s odgovarajućom osobom .

1. _____ Alfred Nobel	A. cjepivo protiv bjesnoće
2. _____ Wilhelm Konrad Röntgen	B. zrakoplov
3. _____ Maria Skłodowska Curie	C. dinamit
4. _____ August i Louis Lumière	D. radij
5. _____ Louise Pasteur	E. fonograf
	F. kinematograf
	G. „X“ zrake

12. Pridružite djela njihovim autorima.

1. _____ <i>Juran i Sofija</i>	A. Stanko Vraz
2. _____ <i>Ljubav i zloba</i>	B. Ivan Mažuranić
3. _____ <i>Dulabije</i>	C. Ivan Kukuljević Sakcinski
4. _____ <i>Smrt Smail-age Čengića</i>	D. Vatroslav Lisinski
5. _____ <i>Horvatzka domovina</i>	E. Matija Mažuranić
	F. Antun Mihanović
	G. Ferdo Livadić

13. Povežite državu s odgovarajućom osobom.

1. _____ Mađarska	A. Maximilien Robespierre
2. _____ Slovenija	B. Lájos Kossuth
3. _____ Francuska	C. Fridrik II.
4. _____ Italija	D. France Prešeren
5. _____ Engleska	E. Giuseppe Mazzini
	F. Omer-paša Latas
	G. George Byron

14. Povežite godinu izdanja s odgovarajućim djelom ili novinama.

1. _____ 1762.	A. <i>Satir iliti divji čovik /csovik</i>
2. _____ 1806.	B. <i>Porin</i>
3. _____ 1832.	C. <i>Bosanski prijatelj</i>
4. _____ 1835.	D. <i>Zora dalmatinska</i>
5. _____ 1844.	E. <i>Novine Horvatzke</i>
	F. <i>Disertatio iliti razgovor darovan gospodi poklisarom</i>
	G. <i>Il Regio Dalmata-Kraglski Dalmatin</i>

IV. U sljedećim zadatcima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

15. Patent o vjerskoj toleranciji proglašio je habsburški vladar koji se zove _____.

1	
---	--

16. Poslanicu *Rerum novarum* (*O novim stvarima*), u kojoj je objavljen službeni stav Katoličke crkve o nejednakostima i teškom položaju radništva, donio je papa _____.

1	
---	--

17. Engleski istraživač James Cook otkrio je Europljanima kontinent _____.

1	
---	--

18. Napoleon je objavio *Gradanski zakonik* godine _____.

1	
---	--

19. Najistaknutiji preporoditelj i vodeći hrvatski političar u Istri zvao se _____.

1	
---	--

V. U sljedećim zadatcima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

20. Proučite ulomak iz izvornoga povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„...Pariške su žene uoči izbijanja revolucije tijekom demonstracija izvikivale želju za kruhom. Kada su žene vičući prodrle u dvorac, kraljica je pitala: „Što žele te žene?“ Odgovorio joj je jedan dvorjanik: „Nemaju kruha, veličanstvo!“ Na to će kraljica: „Pa kada nemaju kruha, neka jedu kolače!“

A. Kako se zvala kraljica o kojoj se govori u ovom ulomku?

1	
---	--

B. Kako se zvao vladar koji je bio njezin suprug?

1	
---	--

C. O kojoj se zemlji/državi govori u tekstu ?

1	
---	--

21. Pogledajte sliku, proučite ulomak iz izvornoga povjesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„...Mi smo malo Latini, malo Nijemci, malo Talijani, malo Mađari i malo Slaveni, a ukupno govoreći nismo baš ništa! Nama vlada jedan mrtvi jezik... i tri živa: mađarski, njemački i talijanski. Ovi živi jezici nam prijete, ovaj mrtvi nas drži za vrat...“

- A. Kako se zove povjesničar i političar sa slike čiji je ulomak govora citiran?**

1	<input type="text"/>
---	----------------------

-
- B. Koje godine je održao prvi zastupnički govor na narodnom jeziku?**

1	<input type="text"/>
---	----------------------

-
- C. Koji je to „mrtvi jezik“ o kojem se govori u tekstu?**

1	<input type="text"/>
---	----------------------

VI. U sljedećim zadatcima odgovorite ukratko na pitanja o pojmovima.

22. Navedite pojam na koji se odnosi sljedeće značenje:

- A. Pokret čiji su pripadnici zagovarali ukidanje privatnog vlasništva, a s njim i podjelu na klase kao i pretvaranje društva u besklasno društvo.

- B. Teška zarazna bolest koju prenose komarci, rasprostranjena osobito u močvarnim područjima Dalmacije i Istre.

1	<input type="text"/>
---	----------------------

-
-
- C. Široka obiteljska zajednica koja je obuhvaćala nekoliko obiteljskih naraštaja, kao i bliže srodnike istog naraštaja. Članovi zajednice živjeli su u istom domaćinstvu.

1	
---	--

23. Navedite pojam na koji se odnosi sljedeće značenje:

- A. Izgradnja tvornica i napredak u proizvodnji, prometu i brojnim znanostima.

1	
---	--

-
- B. Sustav privatnog vlasništva i dominacija privatnog kapitala.

1	
---	--

-
- C. Povijesno formirana čvrsta zajednica ljudi koja nastaje na temelju zajedničkog podrijetla, jezika, teritorija, gospodarskog i kulturnog života.

1	
---	--

VII. U sljedećim zadatcima s kratkim slobodnim odgovorom navedite i ukratko opišite ili objasnite traženu činjenicu.

**24. Godine 1790. na saboru u Budimu hrvatski je ban izgovorio poznatu rečenicu:
*Regnum Regno non praescribit leges / Kraljevstvo kraljevstvu ne propisuje zakone.***

- A. **Kako se zove hrvatski ban koji je izgovorio tu poznatu rečenicu?**

1	
---	--

B. Opišite ukratko što je time hrvatski ban želio izjaviti.

4

25. Ljudevit Gaj je 1830. godine u Budimu objavio „Kratku osnovnu horvatsko-slavenskog pravopisaňa“. U njoj je predložio stvaranje hrvatskoga jedinstvenog jezika.

A. Koje narječje je Ljudevit Gaj predložio kao osnovu jedinstvenom jeziku?

[1] []

B. Objasnite ukratko zbog čega je pitanje i stvaranje jedinstvenoga hrvatskog jezika bilo važno hrvatskoj inteligenciji.

4